

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF AAN FORT III TE BORSBEEK

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 593

Rapport opgemaakt door: Sebastiaan Goovaerts

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

december 2017

Dossiernr.: 23252

OE: 2017L156

Aartselaar

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief aan Fort III te Borsbeek

Auteur

Sebastiaan Goovaerts

Initiatiefnemer

Gemeente Borsbeek

Projectnummer

- 23252 (intern)
- 2017L156 (Agentschap Onroerend Erfgoed)

Plaats en Datum

Aartselaar, december 2017

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 593

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Template

Versies		
Versie	Datum	Status
V0	14/12/2017	Interne draft
V1	19/12/2017	Externe draft
V2	20/12/2017	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Anouk Van der Kelen
Business Unit Manager	Toon Moeskops
Kwaliteitscontrole	Anouk Van der Kelen/Jan Coenaerts
Director	Patrick Hambach

INHOUD

1	Besluit	5
1.1	Interpretatie en datering.....	5
1.2	Inschatting potentieel tot kennisvermeerdering	5
2	Kwaliteitscontrole en ondertekening	6

1 BESLUIT

Deze archeologienota werd opgesteld door ABO NV naar aanleiding van de vooropgestelde werken aan het Fort III te Borsbeek (Antwerpen). Het doel van dit onderzoek is tweeledig. Ten eerste wordt op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede wordt nagegaan hoe goed deze archeologische resten zijn bewaard en in hoeverre ze zijn bedreigd door de geplande bouwwerken. Ten derde wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

1.1 INTERPRETATIE EN DATERING

Op basis van de landschappelijke en archeologische gegevens kan een inschatting gemaakt worden van het archeologische potentieel en het potentieel tot wetenschappelijke kennisvermeerdering.

Landschappelijke gegevens

Het onderzoeksgebied is gelegen in een eerder groene zone aan de zuidelijke rand van Borsbeek op de grens met Mortsel. Het originele bodemtype kon niet gekarteerd worden, maar sluit waarschijnlijk aan met de eerder natte zandleemgronden rondom het onderzoeksgebied. Het landschap kent echter ook een historische bodemverstoring vanwege zijn belangrijke militaire positie in de Eerste en Tweede Wereldoorlog waarbij het verschillende keren gebombardeerd is geweest met de nodige verwoestingen tot gevolg.

Archeologische gegevens

Het onderzoeksgebied was vanaf minstens de 18de eeuw tot de bouw van het Fort III gelegen op onbebouwde akker-en weilanden. De CAI toont echter aan dat het gebied rondom het onderzoeksgebied archeologisch eerder rijk is. CAI meldingen van alle perioden: steentijd, ijzertijd, Romeinse Tijd, Nieuwe en Nieuwste Tijd zijn in een radius van 500 meter rondom het onderzoeksgebied terug te vinden. Het onderzoeksgebied ligt verder zelf in een CAI melding, die gerelateerd is aan zijn functie als militair fort in de 19de-eeuwse Brialmontfortengordel.

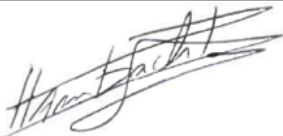
1.2 INSCHATTING POTENTIEEL TOT KENNISVERMEERDERING

Op basis van de archeologische gegevens die gekend zijn in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied (500 meter) kan gesteld worden dat het onderzoeksgebied over een aanzienlijk archeologische potentieel. Opgemerkt moet echter worden dat de bouw van het Fort III ongetwijfeld een zware impact heeft gehad op het onderliggende bodemarchief. Zo wijst eerder archeologische onderzoek ter hoogte van het onderzoeksgebied een verstoringslaag aan van -0,50mMV. Ook de eerder vermelde bombardementen op het onderzoeksgebied hebben ongetwijfeld het bodemarchief verstoord.

De vooropgestelde werken houden geen feitelijk ingreep in de bodem in. In werkzone 1 wordt namelijk enkel grond verwijderd van bovenop het voorgebouw van de capponière tot op de betonnen plaat die daar geplaatst werd tijdens de Tweede Wereldoorlog. In werkzone 2 beperken de werken zich tot het weghalen van de betonnen vloerplaten en het aanleggen van een nieuwe helling met aangevoerde grond. Het potentieel tot wetenschappelijke kennis vermeerdering is aldus verwaarloosbaar tot niet bestaande.

Een kosten baten analyse van bovenstaande argumenten doet ons dan ook een vrijgave van het terrein adviseren. Er moet bijgevolg **geen programma van maatregelen** worden opgesteld.

2 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	Director		20 december 2017
Toon Moeskops	Business Unit Manager		20 december 2017
Jan Coenaerts	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		20 december 2017
Anouk Van der Kelen	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		20 december 2017